

Astronomická zima 2018/2019

Astronomická zima začíná zimním slunovratem, kdy se Slunce se promítá nad obratník Kozoroha (21. prosince 2018, v 23:23 hod.) a končí jarní rovnodenností, kdy se Slunce promítá nad rovník (20. března 2019, v 22:58 hod.).

Veřejná pozorování oblohy

Pozorování probíhají každé pondělí po setmění (začátek programu se řídí roční dobou, viz rozpis níže) na bráně Matky Boží v Jihlavě (vchod přes Turistické informační centrum Jihlava, Věžní 4785/1, Jihlava). Pozorování je možné pouze při jasné obloze.

- **prosinec:** začátek v 18:00 hod.
- **leden:** začátek v 18:00 hod.
- **únor:** začátek v 18:00 hod.
- **březen:** začátek ve 20:00 hod.

Pozorovatelná na bráně Matky Boží je pro příchozí otevřena vždy deset minut před uvedeným časem. Později po začátku pozorování je vchod na pozorovatelnu uzavřen.

Více na <http://www.jiast.cz/>.

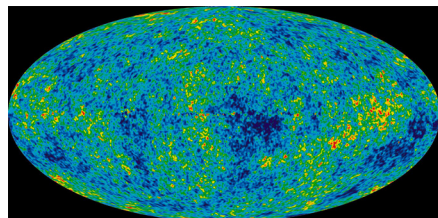
Přednáška: Experimentální kosmologie aneb šokující pravda o Vesmíru

27. prosince 2018

Ing. Petr Dvořák, Ph.D., Středoevropský technologický institut CEITEC

Malovaný sál, Muzeum Vysočiny Jihlava, Masarykovo náměstí 55, Jihlava, začátek v 17:00 hod.

Kosmologie byla dříve výhradně teoretickou disciplínou popisující náš Vesmír. S rozvojem moderních měřících metod jsme však odhalili velké množství až šokujících informací o našem Vesmíru, ve kterém žijeme a který se snažíme přirozeně pochopit. Přednáška shrnuje nejnovější experimentální výsledky a důkazy o

tom, jaký ve skutečnosti náš Vesmír je. Přednáška je pojatá z astrofyzikálního pohledu, výsledky i teorie jsou však podány populární formou, která je zaměřena zejména na laickou veřejnost.

Ing. Petr Dvořák, Ph.D. působí na Středoevropském technologickém institutu CEITEC v Brně, kde se věnuje oblasti výzkumu nanostruktur. Je také členem Jihlavské astronomické společnosti a České astronomické společnosti.

Přednáška: Astronomické úkazy v roce 2019

18. ledna 2019

RNDr. Jakub Hraníček, Ph.D., Česká astronomická společnost

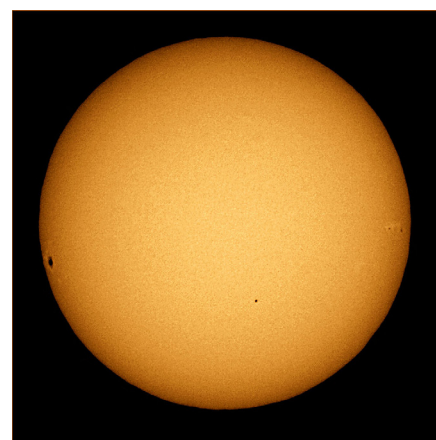
Malovaný sál, Muzeum Vysočiny Jihlava, Masarykovo náměstí 55, Jihlava, začátek v 17:00 hod.

Tradiční lednová přednáška představí řádné i mimořádné astronomické úkazy, na které se můžeme těšit v roce 2019. Za využití počítačového planetária zrychleně procestujeme od jara až do zimy noční hvězdnou oblohu a některé astronomické úkazy si přiblížíme přímo v přednáškovém sále. Při cestě časem si na noční obloze postupně všimneme planet a jejich uskupení, našeho souseda Měsíce i životodárného Slunce. Řekneme si také něco o viditelnosti meteorických rojů či nadcházejících zatměních Měsíce či Slunce. Nezapomeneme zmínit ani nejdůležitější souhvězdí, mlhoviny, hvězdokupy nebo cizí galaxie.

RNDr. Jakub Hraníček, Ph.D. působí na Přírodovědecké fakultě Karlovy univerzity v Praze. Je také předsedou Pobočky Vysočina České astrono-

mické společnosti a Astronomického klubu Pelhřimov.

Přednáška je pořádána ve spolupráci s Jihlavskou astronomickou společností a Pobočkou Vysočina České astronomické společnosti.

Pozorování: Úplné zatmění Měsíce

21. ledna 2019

V časných ranních hodinách v pondělí 21. ledna 2019 nastane úplné zatmění Měsíce. Tento jevu budeme moci za předpokladu jasné oblohy z území České republiky pozorovat v celém rozsahu.

Začátek částečného zatmění: 4:34

Začátek úplného zatmění: 5:41

Maximální fáze zatmění: 6:12

Konec úplného zatmění: 6:43

Konec částečného zatmění: 7:50

Pozorovatelná na vyhlídkové terase jihlavské brány Matky Boží bude pro veřejnost otevřena od 4:15 hod. do cca 8:00 hod.

Více na <http://www.jiast.cz/>.

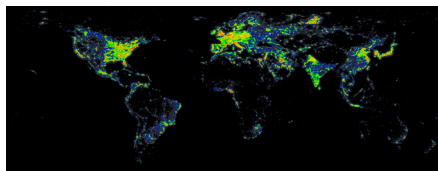
Přednáška: Tma jako ohrožený druh aneb O světelném znečištění

21. února 2019

Pavel Suchan, *Astronomický ústav Akademie věd ČR*

Malovaný sál, Muzeum Vysočiny Jihlava, Masarykovo náměstí 55, Jihlava, začátek v 17:00 hod.

Když se zamyslíme nad takovou samozřejmostí, že ve dne je světlo a v noci tma, zjistíme, že to taková samozřejmost už dávno není. Dvě třetiny obyvatel na Zemi žije v oblastech zasažených světelným znečištěním, v Evropě a v USA dokonce 90 %. V Evropě už původní přírodní noční prostředí nenajdeme. Zdá se, že o nic nejde, důsledky jsou ale velmi závažné, včetně těch, které se týkají našeho zdraví i peněženky.

Pavel Suchan je pracovník Astronomického ústavu AV ČR, místopředseda České astronomické společnosti a předseda její Odborné sekce pro světelné znečištění, v současné době navíc člen mezirezortní pracovní skupiny ke světelnému znečištění svolané ministrem životního prostře-

dí. Problematikou světelného znečištění se zabývá od roku 2001, stál u zrodu prvního zákonného opatření v roce 2002 (Zákon o ovzduší 86/2002 Sb.), řešil obří svítící skleník na česko-polské hranici, byl u vyhlášení všech oblastí tmavé oblohy v České republice i na Slovensku.

Přednáška je pořádána ve spolupráci s Jihlavskou astronomickou společností a Pobočkou Vysočina České astronomické společnosti.

Přednáška: Historie navigace

14. března 2019

Mgr. Petr Scheirich, *Ph.D., Astronomický ústav Akademie věd ČR*

Malovaný sál, Muzeum Vysočiny Jihlava, Masarykovo náměstí 55, Jihlava, začátek v 17:00 hod.

Proč se Féničané, Arabové a Vikingové dokázali plavit bez kompasu? Proč se Kolumbus dokázal vrátit z Ameriky bez využití navigace podle hvězd? Co mají zeměpisná délka a šířka společného s délkovým a šířkovým rozměrem? Jak ovlivnilo hledání zeměpisné délky pokrok vědy a techniky v 18. století? Je využití astronavigace výhradní doménou mořeplavců? Na jakém principu funguje a jaké přístroje k ní potřebujeme? Jak se lodi na oceánu navigovaly ještě před par desítkami let? A jak se navigují dnes?

Mgr. Petr Scheirich, Ph.D. je český astronom a popularizátor astronomie. Zabývá se především meziplanetární hmotou a malými tělesy Sluneční soustavy. Pracuje v Oddělení meziplanetární hmoty Astronomického ústavu AV ČR v Ondřejově. Ve volném čase se vášnivě zabývá astronavigací a historií navigace, a to i jako aktivní námořník. Je autorem desítek vědeckých i populárně naučných článků o astronomii, meziplanetární hmotě i navigaci a její historii. Dále je členem sdružení Amatérská prohlídka oblohy a Společnosti pro meziplanetární hmotu.

Přednáška je pořádána ve spolupráci s Jihlavskou astronomickou společností a Pobočkou Vysočina České astronomické společnosti.

Astronomické přednášky probíhají ve spolupráci s Pobočkou Vysočina České astronomické společnosti a Muzeem Vysočiny Jihlava.

ZMĚNA PROGRAMU VYHRAZENA!

JIHLAVSKÁ ASTRONOMICKÁ SPOLEČNOST

Jihlavská astronomická společnost, z. s. (IČ: 266 55 390) vznikla 20. února 2004 zapsáním do registru Ministerstva vnitra České republiky jako občanské sdružení (od roku 2014 se Jihlavská astronomická společnost dle Nového občanského zákoníku transformovala na zapsaný spolek). Vzniku formálního sdružení (spolku) však předcházela činnost v rámci astronomického klubu občanského sdružení Jihlavská brána, který vznikl v prosinci 2002.

Jihlavská astronomická společnost, z. s. pro své členy pořádá pravidelné všeobecně vzdělávací semináře, exkurze na astronomická pracoviště, poskytuje odbornou tematickou výpomoc a poradenskou službu při řešení problematiky oboru. Společnost vyvíjí i rozsáhlou vnější činnost, při níž připravuje mnoho programů pro nejširší veřejnost. V rámci Společnosti funguje popularizační skupina, která se stará o programy Jihlavské astronomické společnosti pro veřejnost (pozorování, přednášky, mediální působnost apod.).

KONTAKTNÍ CENTRUM A POZOROVATELNA:

Věžní 4785/1, 586 01 Jihlava
(neslouží jako poštovní adresa)

Web: www.jiast.cz

E-mail: info@jiast.cz

Facebook: www.facebook.com/jiast

